

ἄγριοι ἐν μέσῳ τόσοῦ κόσμου, ὄχι ὁμῶς καὶ τόσοι ἄτολμοι ὥστε νὰ μὴ κλέψουν τὰ κουδούνια τὰ ὅποια χρειάζονται καὶ νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν ὀρμητικοὶ καὶ ἀκάθεκτοι. Περὶ τὸ ἀσημαντὸν τοῦτο ἐπεισόδιον τῆς ποιμενικῆς ζωῆς ὁ συγγραφεὺς ἀναπτύσσει ὀλίγας σελίδας ἐκτάκτου περιγραφικῆς φαντασίας, κορυφουμένης περιεργότατα εἰς τὴν ἀπαριθμησὴν καὶ τὴν ἐμψυχὸν πράξαστασιν τῶν ἐν τῇ πανηγύρει πωλουμένων κουδουνιῶν. Τρίτη καὶ τελευταία ἔρχεται ἡ «Θειακούλα, ἱστορία τῆς παραμονῆς». Εἶνε τῶν Χριστουγένων ἡ παραμονή, καὶ τὸ γλυκύτατον θέλητρον τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ ζοφερώτατον χειμερινὸν τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν ποιήσιν τῶν ὠραίων δημοτικῶν παραδόσεων, καὶ τὴν ἀπόγνωσιν τῆς μοναξιάς καὶ τὴν συμφορὰν τοῦ γήρατος, ὅλα ὁμοῦ συμβολικῶς τὰ ἐμφυσᾷ εἰς τὸ πνεῦμα ἡ ἠρώϊς τοῦ διηγήματος, ἡ γραία καὶ πανέρημος Θειακούλα. Ἔξω χιονίζει. «Εἶχε σωπάσει κάθε φύσημα ἀνέμου κ' οἱ λευκότερες χιονόψυχες, οἱ ἀμάλαγες πεταλούδες τ' οὐρανοῦ, ποῦ πρῶτα σὰν τρελλές φτεράκιζαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ κι ἄμα ποῦ κάθιζαν στοὺς τοίχους καὶ στὰ κεραμιδία ἔσθηναν ἐλαφρὰ καὶ γλήγορα σὰν ἄσπρες σπιθες, τώρα ἔπεφταν ἀπὸ ψηλὰ χωρὶς πολλὰ τρελὰ πετάματα καὶ παιχνίδια στὸν ἀγέρα, μὰ πλεῖο βιαστικές, πλεῖο μεγάλες καὶ πλεῖο ἴσες κάτου. Κατέβαιναν κατέβαιναν γλήγορα καὶ μυστικά, ἀμέτρητες κι ἀτελείωτες ἀπ' τὰ βάθη τ' οὐρανοῦ, ποῦ θὰν ἔλεγεσ βιάζονται κανέναν μὴ τῆς καταλάβῃ κ' ἤθελαν νὰ προφτάσουν. Κι ἄρχισαν νὰ σκεπάζουν γύρω ἀλαφρὰ κι ἤσυχα ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλοῦ πυκνότερες κι ἄλλοῦ πλεῖο σκορπισμένες, σὰν ἀπ' ἀράχνη καλόπλεχτο πανί, ποῦ ἄλλοῦ εἶνε πλεῖο κρουστὸ κι ἄλλοῦ ἀγανὸ ἢ ἐσχισμένο».

Μὲ τοιοῦτον καιρὸν ἐγκαταλείπει ἡ ὑπέργηρος καὶ παντέρημος Θειακούλα τὴν πτωχικὴν τρώγλην τῆς ἐνθα ἐρρίγει ἐκ τοῦ κρύου καὶ περιέρχεται ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν καὶ εὐχεται τοῦ χρόνου καὶ μὲ τὸ ἄλλον στόμα τῆς διηγείται ἱστορίας τῶν Καλικαντζάρων, τῶν ὁποίων ἡ μνήμη τῆς εἶνε πλουσία ἀποθήκη· ἀλλὰ μόλις ἀποδέχονται τὰς εὐχὰς τῆς, καὶ ἀποδιώκουν εὐσχήμως τὴν φορτικὴν γραίαν, ἡ ὅποια οὕτω περιπλανωμένη καταλαμβάνεται ἀπὸ τὴν νύκτα, καὶ πίπτει ἀποκαμωμένη ἐκεῖ ἀπέξω τῆς καλύβης τῆς, καὶ ἀποναρκοῦται, καὶ σθύνει καὶ τῆς γίνεται σάβανον ἡ χιών. Καὶ τὴν θλιθεράν φύσιν ἐν τῷ λευκῷ σιωπηλῷ τῆς πένθει πληροῖ ἡ εἰκὼν τῆς Θειακούλας, ἐναργῆς ἐν τῇ πραγματικότητι αὐτῆς καὶ ἐν ταύτῃ φανταστικῆς διαστάσει προσλαμβάνουσα, ὡς πλαστικὴ τις ἀλληγορία αὐτῆς τῆς λαϊκῆς ἡδυάλου ποιήσεως, ἥτις ἀποθνήσκει ξένη ἐντὸς τῆς ἰδίας πατρίδος τῆς, ἄστεγος, ριγοῦσα, ὑπ' ὅλων ἀποδιωκομένη διότι ὅλων συνταράττει τὴν μεγάλην ἐορτήν, τὴν ὁποίαν διάγουσιν ἀνέτως, ἀδιαφόρως, καὶ πεζότατα. «Μὲ βραχνιασμένη φωνὴ καὶ σὰν ἀπὸ βαθιὰ βγαλμένη, ἔκραξε μὲ παράπονον δυὸ τρεῖς φορές τὴ μαύρη κόρη τῆς, Λένη, Λένη, καὶ πάλε γύρισε στὸ βαθὺ καὶ βαθύτερον κοιμισμὸ τῆς. Τῆς ἦρθαν ὄνειρα στὸ νοῦ πλανόμορφα καὶ γοητευμένα, πόλεγε πῶς ἀλή-

θεια τὰ θωροῦσε, καὶ πλάσματα ἴλαρά, μὰ γελασμένα τῆς παράστασε ἢ φαντασία. Βρέθηκε ἄξαφνα κοντὰ στὴ φωτιὰ στὸ παραγώνι, ποῦ ἦταν καλόστρωτο κι ἀπαλὸ, ὅπως τὸ ζερε σὰν εἶχε τὴν Λένη, κ' ἔλαμπε ἡ φλόγα τῆς φωτιᾶς, καὶ πύρωναν ὡς πέρα τὰ χοντρά δαυλιὰ ποῦ καίγονταν μὲ βρόντο κ' ἡ Λένη τῆς παρέστεκε στὸ πλευρὸ καὶ συχνὰ τὴν ρώταγε μ' ἀγάπη κ' ἔγνοια. Καὶ ἄπλωσε ἀγάλια τὰ πόδια κεῖ στὴν ἀγγωνὴ καὶ πλάγιασε κεῖ στ' ἀπαλὸ στρώμα. Κι' ἀποκοιμήθηκε γλυκὰ, ἐνῶ στ' αὐτιά τῆς σώνονταν ἡ φωνὴ τῆς Λένης κ' ἔφρευε ἡ ζέστα τῆς καρδιάς, ὅσο ἔπεφτε στὸν ὕπνον. . . »

Ἡ ἱστορίες τοῦ Γιάννου Ἐπαχτίτη καταλήγουσιν εἰς δύο μικρὰ ποιήματα ἀξιοσημεῖωτα, τὰ «Μάτια» καὶ τὴν «Ἐπιγραφὴν», διὰ τὸν πλοῦτον τῆς γλώσσης καὶ τὸ κάλλος σπανίων τινῶν ἐπιθέτων· οἱ στίχοι τοῦ πρώτου δὲν στεροῦνται λυρικοῦ κάλλους, ἀλλὰ προτιμῶ τὴν πλαστικὴν χάριν τοῦ δευτέρου, λαξευθέντος ὡς ἐξῆς:

Λουλοῦδι τοῦ περιβολιοῦ ξεχωρισμένο ἀπ' τᾶλλα,
Ζήλεια κρυφὴ ποῦ τὸ βλέπε, χαρὰ τρελλῆ ποῦ τόχε,
Μὰ κεῖ ποῦ τὸ καμάρωνε καὶ τὰ κριβοθωροῦσε,
Ἀπάνου στὴ δροσοβολία, στὸ μωσκοβόλημά του,
Φύσησε λίβας καίφερος κι ἄνεμος βασικανιάρης,
Ποῦ τὴ δροσιά του ρούφησε, τὴ μυροδιὰ του πήρε,
Καὶ μαρμαμένο καὶ γλωμὸ τὸ πλάγιασε στὸ γῶμα.
Κλαῖτε το ποῦ μαράθηκε, κλαῖτε καὶ ποῦ τὸ κλαίει.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἡ γέννησις νάνου.

Εἰς τὴν γυναικολογικὴν κλινικὴν τῆς Ζυρίχης εἶδεν ἐσχάτως τὸ φῶς, ὡς ἀναφέρει ἡ «Νέα ἐφημερίς τῆς Ζυρίχης», κοράσιον τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν γέννησίν του εἶχε μῆκος 40 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ ἐξυγίξε δύο χιλιόγραμμα. Τὸ τρυφερὸν πλάσμα χάρει ἄκραν ὑγείαν, ἣν πρὸς δυσαρέσειαν τῶν περὶ αὐτὸ δι' ἰσχυροτάτων κραυγῶν ἀποδεικνύει. Ἡ μήτηρ του ἐγεννήθη τῷ 1868 εἰς Πορμερανίαν, ἦτο δὲ θυγάτηρ τοῦ πασιγνώστου νάνου «Ναυάρχου Πικολίνου», ζυγίζει δὲ 1 1/2 χιλιόγραμμα καὶ ἔχει μῆκος 80 ἑκατοστομέτρων. Ἡ σύζυγος τοῦ «Ναυάρχου Πικολίνου» εἶχε φυσιολογικὸν μέγεθος καὶ λίαν ἀνεπτυγμένης σωματικῆς δυνάμεως· ἔτεκε δὲ 7 τέκνα ἐξ ὧν δύο νάνους. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἐν τῇ γυναικολογικῇ κλινικῇ τῆς Ζυρίχης εἶνε μεγάλου ἐνδιαφέροντος διὰ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον, διότι μέχρι τοῦδε οὐδεμία νάνος ἔτεκε ζῶν τέκνον. Οἱ ἰατροὶ ἔδειλιών ὅπως ἐνεργήσωσιν εἰς τὴν εἰρημένην νάνον τὴν ἀνοπόφρευτον Καισαρικὴν τομὴν. Ἡ λίαν ὁμοῦς δύσκολος ἐγχείρησις αὕτη ἐξετελέσθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Myder. Μήτηρ καὶ τέκνον ἔχουσι καλῶς. Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι ὁ πατήρ τοῦ μικροῦ πλάσματος τὸ ὁποῖον πρό τιμῶν ἡμερῶν ἐγεννήθη εἶχεν ὕψος 1,72 τοῦ μέτρου.

Ἡ γονιμότης τῶν ἰχθύων.

Ὡς γνωστὸν ἡ φύσις ἐδώρησεν εἰς τοὺς ἰχθῦς πρὸς διατήρησιν τοῦ γένους των ἑκτακτον γονιμότητα. Οὕτω π. γ. εὐρέθησαν τὰ ὠὰ τοῦ μερσινίου ἢ τοῦ σιλούρου ἀνερχόμενα εἰς 17,000 τὰ δὲ τοῦ κυπρίνου (σαζάνι ἢ

